

SAAREMAA MEREKULTUURI SELTS
Maritime Cultural Society of Saaremaa

European Commission – Directorate-General
for Maritime Affairs and Fisheries
“CFP Reform”
B-1049 Brussels
Belgium

MARE "Arrivée"
N° 328
Date: 06 01 2010

Meie 30.12.2009

**Seisukohad ja ettepanekud Euroopa Komisjoni
roheline raamatu “Ühise kalanduspoliitika reform”
kohta**

MTÜ Saaremaa Merekultuuri Selts (reg. nr 80009891) on Saare maakonnas Eesti Vabariigis tegutsev merekultuurihuvilisi ühendav vabatahtlik ühendus. Seltsi põhieesmärgiks on väärtustada merega, meresõiduga ja kalandusega seonduvat kohalikku kultuuriaspekti ning aidata kaasa ja luua eeldusi merekultuurinähtuste ja merekultuurimaastike säilitamiseks. Seltsi juhatuse tasandil on arutatud antud roheline raamatu reformisõnumit ja eesmärgid. Käesolevaga esitame omapoolsed seisukohad ja ettepanekud, lähtudes meie Seltsi kokkupuutekohtadest kalandusvaldkonnaga.

Toetame täiel määral roheline raamatus “Ühise kalanduspoliitika reform” väljendatud püüdlusi kalapüügi ülevõtmiseks ökoloogilisele ja suuremale teaduslikule alusele. Tunnustame kohaliku kalapüügi (rannakalandus, väikesemahuline kalapüük, traditsiooniline kalapüük) olulisuse esiletoomist ja sellele sektorile perspektiivi loomist. Meie regiooni ajalooline kogemus kalapüügi alal on tõestanud, et rannakalandusel on täita väga oluline sotsiaalmajanduslik roll (väikeettevõtlus, kohaliku toidu tootmine, traditsioonilised oskused ja teadmised, tasakaalustatud merekeskkond ja elukeskkond). Kohaliku kalamajanduse ja vesiviljeluse keskkonnahoidlik toimimine aitab muuhulgas tasakaalustada ja leevendada kaasajal globaliseerumise ja kliimamuutuse negatiivseid mõjusid.

Meie kui saarelise maakonna jaoks on väga oluline, et reformi raames loodaks eeldused ja võimalused kohaliku traditsioonilise kalamajanduse jätkumiseks.

SAAREMAA MEREKULTUURI SELTS
Maritime Cultural Society of Saaremaa
reg. nr. 80009891
Lossihoov 1
93815 Kuressaare, Estonia
Tel (45) 38 707, mob. 5251568

A/A Bank Account
No 10022030906003
kood: code 401
SEB Ühispank

Oleme veendunud, et selleks on kõige olulisem luua eeldused kalavarude taastootmiseks ja tasakaalustatud merekeskkonna taastamiseks. Peame vajalikuks toetada tegevusi, mis aitavad taastada (ranniku)mere tootlikkuse, liigirikkuse ja rannakaluritele sissetulekute suurenemise perspektiivi. Peame väga oluliseks, et leida meetmed ja võimalused (ranniku)hüljeste ja kormoranide poolt tekitatava negatiivne mõju tasakaalustamiseks rannakalandusele. Samuti peame oluliseks reformi eesmärkide täitmisele motiveerida ja kaasata eelkõige kalurkonda ja rannaalade elanikke. Oluline on pakkuda neile reformi eesmärkide saavutamiseks vajalikku tööd väljapool püügihooaega. Seejuures on oluline arvestada liikmesriikide traditsioonilise rannakalanduse ajalooliste ja kultuuriliste erisustega.

Kohalikule rannakalandusele perspektiivi loomine tõstab oluliselt ka kalurite ja rannaelanikkonna vastutust reformi elluviimisel ja eesmärkide saavutamisel. Kalapüük saartel ja rannikul kuulub igapäevase tegevuse juurde ja on täiendav elatusallikas ning toidulaua kindlustaja. Usume, et Ühenduses elluviidav kalandusreform loob kindlad eeldused (ranna)kalanduse jätkusuutlikuks edenemiseks.

Loodame, et meie ettepanekud julgustavad kalandusreformi juhte sihikindlalt ellu viima rohelises raamatus esiletoodud lootustandvat sõnumit.

Lugupidamisega

Rein Sepp
Saaremaa Merikultuuri Seltsi
juhatuse esimees

Lisa: Vastused rohelises raamatus esitatud küsimustele, kokku 11 leheküljel.

Euroopa Ühenduste Komisjoni dokument KOM(2009)163 lõplik "Ühise kalanduspoliitika reformi roheline raamat" osas esitatavad seisukohad ja ettepanekud

Euroopa Ühenduse Komisjon on rohelises raamatus esitanud terve rea küsimusi. Järgnevalt on toodud MTÜ Saaremaa Merekuultuuri Seltsi vastused esitatud küsimustele.

I Esiteks esitame meie üldised seisukohad, et paremini mõista meie ettepanekuid:

1. Peame vajalikuks käsitleda selgelt ja erinevalt suuremahulist kalapüüki (tööstuslik kaugpüük, traalpüük) ja väikesemahulist kalapüüki (traditsiooniline kohalik rannapüük mis on toimub valdavalt passiivsete püügivahenditega ja väikelaevadega, paatidega).
2. Peame vajalikuks rakendada kalamajanduse metodoloogilise alusena taastootmise printsiipi ja merekeskkonna ökoloogilise tasakaalu tagamise printsiipi. Põhimõtte, et kes aitab taastoota kalavarusid või parandada merekeskkonna seisundit, sellel on ka suurem püügiõigus.
3. Peame vajalikuks käsitleda eraldi tootmisprotsessina nn toidukala püüki (nn toiduahel) ja kalapüüki tööstuslikuks tooraineks (kalajahu jms). Seejuures peame kõige olulisemaks eelduste loomist toidukala mitmekesisuse säilitamiseks / taastamiseks ja jätkusuutliku püügi perspektiivi tekkimiseks.
4. Peame vajalikuks kalavarude taastootmise võimalused ja püügikoormus (meetodid, tehnika, püügiage) viia rangelt teaduslikule alusele. Samas on vaja luua eeldused kalamajandusliku oskusteabe paremaks levikuks ja kasutuselevõtuks, soodustades rahvusvahelist koostööd.
5. Peame oluliseks tagada liikmesriigi võimet jätkusuutlikult administreerida merendus- ja kalandusvaldkonda riigi erinevatel tasanditel ning tagada ühiskonna kõigi tasandite ja osapoolte tegelik kaasatus nii otsustamisel kui ka vastutamisel.
6. Juhime tähelepanu ohule, et merendus- ja kalandusvaldkonna juhtimise ja otsustamise liigne tsentraliseerimine on viinud nn "võõras mure" või "see ei puutu meisse" hoiaku tekkimisele ja süvenemisele nii kalurkonnas kui ka ametnikkonnas. Kui ei ole madalamatel tasanditel piisavalt informatsiooni ja otsustamisõigust, siis ei teki ka vastutustunnet toimuva suhtes. Peame püüdma ennetada ohtu, et kalandusreformiga tegeletakse ainult kusagil kõrgel ja kaugel.
7. Peame oluliseks kohaliku kalurkonna ja rannapiirkonna elanike huvitatuse ning kaasatuse suurendamiseks luua täiendaviad eeldusi ühistulise ettevõtlusvormi levikuks. Ühistulisel majandusvormil on kõige suurem positiivne mõju kohalikule sotsiaalmajanduslikule arengule.
8. Peame vajalikuks leida positiivne seotus ja ühised huvid kalandusreformi võimaluste, eesmärkide, tulemuste ja Euroopa Ühenduse Natura 2000 võrgustiku programmi vahel. Eestis on Natura 2000 merealasid suhteliselt väga palju. Vajalik on kasutada programmi Natura 2000 võimalusi ja loodud eeldusi kalandusvaldkonna edendamiseks.
9. Peame vajalikuks leida kalandusreformi võimaluste, eesmärkide, tulemuste seotus Euroopa Ühenduse Läänemere strateegiaga ja kasutada antud strateegia võimalusi kalandusvaldkonna edendamiseks.

II Vastused rohelises raamatus esitatud küsimustele (säilitatud on küsimuste esitamise struktuur).

1. Nägemus Euroopa kalandusfondist 2020. aastal

Toetame täiel määral esitatud arengunägemust ja peame selle elluviimist võimalikuks.

2. Sissejuhatus

Arvame, et sissejuhatavas osas peegeldatakse tõepäraselt kujunenud olukorda Euroopa kalamajanduses ja merekeskkonnas. Sooviksime, et rõhkem rõhutataks kala kui tervisliku toiduressursi väärtust. Kalamass kui tööstuslik tooraine muule tööstusele ei tohiks praeguses kalavarude olukorras olla nii suure osakaaluga. Peame vajalikuks rõhutada kalade koelmualade ja nn noorkalade "lasteaia", kasvualade kaitse ning taastamise vajadust. Samuti juhime tähelepanu rannakalanduses püügipiirkonniti väga tõsisele probleemile, kus on ülemäärase hüljeste ja kormoranide tiheduse tõttu ja probleemi reguleerimatuse tõttu rannakalandus muutumas perspektiivituks tegevusalaks. Samal ajal on olemas ajalooline kogemus, kuidas tasakaalustada hüljeste ja kalurkonna huve.

3. Praegune ühine kalanduspoliitika ja selle tulemused

Nõustume tekstis esiletooduga. Samas rõhutame, et praegune kalanduspoliitika ei loo piisavalt perspektiivi traditsioonilisele rannapüügile (passiivsed püügivahendid) ja ei kasutata ära neid rohkeid eeldusi, mida kalandusvaldkond sisaldab kohaliku ja regionaalse sotsiaalmajandusliku olukorra parandamiseks. Arutamist väärib tarbijale kala hinna kujunemise mehhanism, kus kalajahuks mineva kala hind on sama toidukala hinnaga. Selline hinnaolukord ei loo eeldusi kvaliteetse söögikala püügiks merest ja süvendab hoolimatut suhtumist kalaressurssi. Suuremahulise kalapüügi ja kalajahu tootmise tegelik hind kliimamuutuse ja sotsiaalmajanduslikus kontekstis vajab analüüsi ja hindamist. Siin on mitmeid olulisi eeliseid väikesemahulisel (kohalikul) toidukala püügil.

4. Kalanduspoliitika viie struktuuriprobleemi lahendamine

Nõustume viie peamise struktuuriprobleemi esiletoomisega ja nende põhjustatud tagajärgedega. Samas toome esile ka olulise puudujäägi. Kalandusvaldkonnal puudub ühiselt aktsepteeritav metodoloogiline käsitlus (teoreetiline süsteemne kompleksne lähenemine, üldised tegutsemisprintsiidid). See on vaja avastada ja sõnastada. Meie arvates peaks metodoloogia kajastama merekeskkonna ökoloogia arvestamist ja taastootmiskohustuse vajadust.

4.1 Laevastiku liigse püügivõimsuse vähendamise probleemi lahendamine

1. *Kas püügivõimsust peaks reguleerima õigusaktidega? Kui jah, siis kuidas?* -Jah. Siinjuures tuleb käsitleda erinevalt suuremahulist ja väikesemahulist kalapüüki.
2. *Kas lahenduseks võiks olla ühekordsete lammutamistoetuste fond, toetus laevade alatiseks eemaldamiseks püügilt?* -Jah suuremahulisel kalapüügil. Kuid see ei mõjuta väikesemahulist rannapüüki. Siin on oluline väikelaevade ohutuse tagamine merekeskkonnale.
3. *Kas ülekantavaid õigusi (individuaalseid või kollektiivseid) võiks rohkem kasutada, et toetada suurte laevastike püügivõimsuse vähendamist? Kui jah, siis kuidas seda ülekandmist teostada? Milliseid kaitseklausleid tuleks kehtestada sellise süsteemi rakendamisel? Kas oleks võimalik võtta muid sama mõjuga meetmeid?* -Jah. Kaitseklausleid tuleb kehtestada liikmesriigi tasandil. Need peavad tagama selle, et ettevõtjad ei saaks neile eraldatud kvooti müüa riigist välja. Riigile peaks jääma õigus kvooti vahetada või müüa teisele riigile.
4. *Kas valiku tegemine tuleks jätta täielikult liikmesriikide otsustada või on vajalikud ühised normid merepiirkondade või ELi tasandil?* -Süsteemi valik peaks jääma liikmesriikide otsustada, oluline on saavutada ühiselt kokkulepitud tulemus / eesmärk. Eesmärgi täitmist on vaja ka sisuliselt kontrollida.

4.2. Kalanduspoliitika eesmärkide fookustamine

1. *Kuidas selgelt ja prioriteete seades määratleda ökoloogilist, majanduslikku ja sotsiaalset jätkusuutlikkust käsitlevad eesmärgid, mis annavad juhised lähitulevikuks ning tagavad*

kalanduse pikaajalise jätkusuutlikkuse ja elujõulisuse? –Siin on vaja käsitleda eraldi suuremahulist ja väikesemahulist kalapüüki. Maksimaalse jätkusuutliku saagikuse tasemed iga kalavaru või veeala, püügiala kohta tuleks leida rahvusvahelises koostöös. Samuti on vaja sätestada ka võimalikult madalal tasandil merealade / püügialade majandamiskavad.

2. *Kas tulevikus peaks ühise kalanduspoliitika eesmärk olema töökohtade säilitamine kalandussektoris või rannikualade elanikkonnale alternatiivsete töökohtade loomine?* -Tuleb luua kombineeritud eeldused kohaliku kalanduse mitmekesistamiseks ja alternatiivsete töökohtade tekkimiseks rannikualadel. Kui toetuste eesmärgiks on tootlikuma merekeskkonna saavutamine, kalavarude taastootmise ja mitmekesistamise soodustamine, sh kalakoelmute taastamine, siis tekivad täiendavad töökohad iseenesest. Seejuures tuleb luua tingimused, et oleks võimalik eelkõige kaasta kalurkonda ja rannaelanikke taastama kalakoelmuid ja parandama merekeskkonna seisundit.

3. *Kuidas määratleda rakendamise indikaatorid ja eesmärgid, et anda otsuste tegemiseks ja vastutamiseks nõuetekohased juhised? Kuidas tuleks kindlaks määrata eesmärkide saavutamise ajakavad?* -Otsustamise ja vastutuse tasand tuua võimalikult madalale. Ajakava ja eesmärgid määratakse pikaajaliste üldiste ja kohalike majandamiskavadega. Luua ühtne teaduslikel alustel hindamismeetod.

4.3. Otsuste tegemise raamistiku fookustamine pikaajalistele põhimõtetele

1. *Kuidas saame muuta selgemaks praeguse vastutuse jaotumise otsuste tegemise ja rakendamise vahel, et soodustada pikaajalistele eesmärkidele keskendumist ja eesmärkide tõhusamat saavutamist? Mis tuleks delegeerida komisjonile (konsulteerides liikmesriikidega), mis liikmesriikidele ja mis sektorile?* –Vaja on rakendada ökoloogilise käsitluse ja taastootmise tagamise printsiipe. Mõlemad eesmärgid on ainult pikaajaliselt saavutatavad ja hinnatavad. Kaaluda piirkondlike ja kohalike juhtimislahenduste ning vastutustasandite sisseviimist. Ühenduse tasemel saab vastu võtta vaid põhimõttelised otsused, mille täitmine delegeeritakse liikmesriikidele. Kontrolli efektiivsuse ja vastutuse toimimise peab tagama Ühendus tervikuna.

2. *Kas tehnilistes küsimustes detsentraliseeritud otsuste tegemine oleks hea mõte? Milline oleks parim võimalus tehniliste või rakendusotsuste vastuvõtmise detsentraliseerimiseks? Kas oleks võimalik anda rakendusotsused riiklike või piirkondlike ametiasutuste pädevusse põhimõtteid käsitlevate ühenduse õigusaktide piires? Millised on kalanduspoliitika kontrollimise ja jõustamise eeldatavad ohud ja kuidas neid vältida?* –Süsteem peab suutma arvestada liikmesriikide ja nendes kalapüügipiirkondade looduslike, ajalooliste, kultuuriliste erisustega. Detsentraliseerimine ühenduse õigusaktide piires on ootuspärane lahendus. Parim võimalus oleks seda teha merepiirkondade, kalastuspiirkondade ja kohalike püügialade tasandil. Peame oluliseks, et kohaliku omavalitsuse huvi, otsustusõigus ja vastutus oleks võimalik. Eriti oluline on kaasata kohalik tasand kalavarude taastootmise protsessi nii koelmute taastamisega kui ka vesiviljeluse abil noorkalade ettekasvatamisega.

3. *Kuidas suurendada sidusrühmade nõuandvat rolli otsuste tegemisel? Kuidas kohanduksid ACFA ja piirkondlikud nõuandekomisjonid piirkondliku lähenemisviisiga?* – Luua eeldused, et liikmesriigil oleks suutlikkust hallata kalamajandust detsentraliseerituna. Selle saavutamiseks võib vaja minna Ühenduse tuge. Vaja on suurendada otsustamise ja vastutamise võimalust võimalikult madalal tegutsemise tasandil.

4.4. Sektori innustamine võtma suuremat vastutust ühise kalanduspoliitika rakendamise eest

1. *Kuidas anda sektorile suurem vastutus, nii et tal oleks suurem paindlikkus ühise kalanduspoliitika eesmärkide elluviimisel?* – Väärtustada kalaressurssi eelkõige kui toitu ja luua vajalikud eeldused selle jätkusuutlikuks taastootmiseks. Tuua võimalik otsustamis- ja vastutusprotsess kohalikule tasandile, luues selleks eeldusi läbi koollituste ja parima praktika tutvustamise.

2. *Kuidas kõige paremini struktureerida püügisektorit, et ta ise vastutaks enda juhtimise eest? Kas tootjaorganisatsioonid tuleks muuta organiteks, mille kaudu sektor võtab vastutuse juhtimise eest? Kuidas tagada tootjaorganisatsioonide esindavus?* – Peame vajalikuks käsitleda erinevalt suuremahulist püüki ja väikesemahulist püüki. Luua täiendavad eeldused

kaluritele ühistulise ettevõtlusvormi soodustamiseks. Järelevalve kalapüüginõuete täitmise üle peab eelkõige tagama riik aga tuleb luua ka eeldused nn kohaliku sotsiaalse kontrolli / vastutuse tekkimiseks.

3. *Milliseid kaitse- ja järelevalvemehhanisme on vaja, et tagada püügisektori iseseisva juhtimise edukus ja tulemuslikult rakendada ühise kalanduspoliitika põhimõtted ja eesmärgid?* – Tagada kaluritel tegelik võimalus kaasa rääkida kohaliku kalaressursi kasutamise otsustusprotsessis. Toetada alt-ülesse tehtavate kalamajanduslike rakendusuuringute teostamist ja uuringute tulemuste, soovitude operatiivset rakendamist. Ühendus ja liikmesriik peab jääma kalavaru taastootmise ja kasutamise regulatsioonide väljatöötajaks ja nende täitmise kontrollijaks.
4. *Kas püügisektor peaks võtma suurema rahalise vastutuse, makstes õiguste eest või tasudes osa juhtimiskuludest, näiteks kontrollimise eest? Kas seda tuleks kohaldada ainult suuremahulise püügi suhtes?* – Siin tuleb käsitleda eraldi suuremahulist ja väikesemahulist püüki. Väikesemahuline kalapüük ei ole nii tulutoov ja vajab soodsamaid eeldusi jätkusuutlikuks toimimiseks. Ei tohi rannapüüki koormata täiendavate kuludega, mis vähendavad kalurkonna jätkusuutlikkust. Kõige olulisem on motiveerida kalurkonda panustama kalavarude taastootmisse. Eestis on kehtestatud püügiõigustasud, mis katavad osaliselt kalanduse korraldamiseks tehtavad kulutused. Antud tasud peavad jääma mõistlikkuse piiridesse ja ei tohi pärssida rannakalanduse jätkusuutlikkust. Ühenduse tasemel võib kaaluda ühtsete ressursikasutuse tasu määrade sisseviimist, et mitte halvendada osade liikmesriikide kalurite konkurentsitingimusi.
5. *Kui sektorile antakse suurem vastutus, kuidas saame siis rakendada parema juhtimise põhimõtteid ja proportsionaalsust, panustades samal ajal tööstusharu konkurentsivõimesse?* - Kui kalamajandus viia teaduslikule ökoloogilisele ja taastootmiskohustusega alustele, tõstab see kohalikku huvitatust ja loob konkurentsivõime paranemise pikas perspektiivis suurema ja mitmekesisema kalasaagi näol.
6. *Kas konkreetse püügipiirkonna heade tavade näiteid tuleks laiemalt edendada? Kas heade tavade kasutuselevõtmist tuleks stimuleerida? Kui jah, siis kuidas?* – Jah kindlasti. Heade tavade ja praktikate propageerimist tuleb soodustada ja tunnustada. Vajalikud on vastavate koolitus- ja koostööprogrammide rakendamine.

4.5. Eeskirju järgiva kalanduskultuuri arendamine

1. *Kuidas parandada andmekogumissüsteeme lähi- ja pikema aja jooksul, et tagada jõustamiseks vajalik sidus teave?* –Luua Ühenduses eeldused erinevates institusioonides ja tasanditel tekkiva asjakohase info edastamiseks, vahendamiseks ja teaduslikuks tõlgendamiseks. Püügi-, töötlemis- ja turustusandmete ristkasutus peab olema võimalik ja kättesaadav. Vajalik on soodustada vastavate koostööprogrammide väljatöötamist ja rakendamist. Kalaressursi kasutamise andmed ja probleemid peavad olema operatiivselt kättesaadavad ja avalikustatud. Kalurite püügiandmed peavad olema avalikud, sest tegu on avaliku ressursi kasutamisega ja see peab olema kodanikele nähtav.

2. *Millised jõustamismehhanismid tagaksid õigusaktide järgimise kõrge taseme: kas tsentraliseeritud (näiteks otsesed komisjoni meetmed, riiklik või piiriülene kontroll) või detsentraliseeritud?* – Täiendavalt administratiivsele kontrollile on vaja luua eeldused nn kohaliku sotsiaalse kontrolli tekkimiseks. See loob võimaluse märgata ja reageerida võimalikult paljudele õigusrikkumistele. Oluline on õigusrikkumiste maksimaalne avalikustamine. See eeldab ka erinevate ametkondade paremat nn kalandusteadlikkust ja reageerimisvalmidust. Paremad tulemused tagab liikmesriikide endi järelevalvesuutlikkus ja koostöövõimekus.
3. *Kas toetaksite kontrollimiskohustuste tõhusa täitmise ning ühenduse rahastamisele juurdepääsu omavahelise sidumisega?* – Jah. Samas on oluline ühiste hindamiskriteeriumite olemaolu kontrolli tulemuslikuse hindamiseks.
4. *Kas kalanduse suurem iseseisev juhtimine aitaks kaasa selle eesmärgi saavutamisele? Kas geograafiliste piirkondade tasandil juhtimisest oleks kasu sama eesmärgi saavutamiseks?*

Milliste mehhanismidega oleks võimalik tagada õigusaktide järgimise kõrge tase? – Regionaalse ja kohaliku kalapüügi otsustusõiguse ja vastutuse suurendamine arvestades geograafilisi ja kultuurilisi iseärasusi. Kuna kalaressursi kasutamisel tehakse valikuid vastavalt turu väärtushinnangutele ja kohalikele traditsioonidele, tuleb toetada nii kalurite kui tarbijate valikute säästlikusele suunatud teadlikkuse parandamist. Õppeasutusi ja teadusasutusi on vaja motiveerida rohkem panustama kalurite ja tarbijate teadlikkuse tõstmisesse.

5. EÜ kalanduse juhtimise täiendav parandamine

Siin on kõige olulisem kohaliku tasandi kogukonna huvitatuse ja kaasamise tagamine nii kohalike kui ka üldisemate kalandusprobleemidele jätkusuutlike lahenduste leidmiseks. Tuleb luua eeldused kalurite ja rannapiirkonna elanike võõrandumise peatamiseks kalanduse ja merenduse probleemide käsitlemisest.

5.1. Erinev püügikord väikesemahulise rannapüügiga tegelevate laevastike kaitseks?

1. Kuidas kohandada laevastiku üldist võimsust, võttes samal ajal arvesse rannikukogukondade ees seisvaid sotsiaalseid probleeme ja pidades silmas kõnealuse sektori väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete eriolukorda? – On vaja luua eeldused jätkusuutliku rannapüügi, kohaliku traditsioonilise kalapüügi taastamiseks ja soodustamiseks. Peame vajalikuks eraldi käsitleda saarte kogukondade kalapüügi- ja töötlemise võimalusi. Siin on eriti oluline arvestada saareelisusest tulenevaid sotsiaalmajanduslikke erisusi ja konkurentsivõime säilitamiseks kompenseerivate meetmete vajadust võrreldes mandrimaaga. Eesti praktikas piiratakse rannapüügikoormust püügivahendite piirarvudega (passiivpüünised). Samas ei sobi ilmselt üldine kalalaevastiku võimsuse kohandamine püügikoormuse piiramise meetmeks. Talvise jääkatttega piirkondades toimub püük ka talvel ilma paadita otse merejäält. Oluline on Kalandusfondi toel püügivahendite selektiivsuse tõstmine ja kalavaru säästvate püügimeetodite eelistamine. Kuna rannapüük, väikesemahuline kalapüük on valdavalt hooajaline, siis on oluline ja perspektiivne rannakalurite sissetulekute suurendamiseks nende rakendamine töödele ja tegevustele, mis soodustavad kalavarude taastootmist ja mitmekesistamist või siis merekeskkonna seisundi paranemist.

2. Kuidas võiks erikord toimida praktikas? – Konkreetsed erikorrad saab ja peab välja töötama kohalikul tasandil või liikmesriigi tasandil, seejuures lähtudes Ühenduse poolt sätestatud üldprintsipiidest ja normidest. Oluline on määratleda rannapüügiks sobivad merealad, mis põhimõtteliselt võiksid ulatuda 12 meremiili kaugusele ja 20 meetri sügavusjooneni. Väikesemahulisele rannapüügile, mis toimub energia- ja ressursisäästlike passiivpüünistega, tuleb anda kogukonna arengu jaoks piisavad püügivõimalused, mis eraldatakse riiklikest kvootidest. Samas tuleks eelistada just väikesemahulise kalapüügi võimalusi. Traal- ja suuremahuline noodapüük peab olema piiratud või keelatud rannapüügiks määratud veealal. Merealal, kus toimub rannakalanduseks vajaliku kalaressursi taastootmine, kudealad ja nn "lasteaiad", peab olema suuremahuline traalpüük piiratud või keelatud. Arvesse tuleb võtta kohalikke piirkondlikke olusid, püügivõimalusi ja kohaliku kogukonna vajadusi ning kalapüügisuutlikkust. Rannapüügi reguleerimine ühenduse tasemel peaks piirduma üldiste põhimõtete sätestamisega ja rannakaluritele võrdsete konkurentsieelduste loomisega.

3. Kuidas tuleks määratleda väikesemahulisi kalandusettevõtjad nende sidemete kaudu rannikukogukondadega? – Väikesemahuline kalapüük on tavaliselt hooajaline ja ei taga kalurile piisavat ning pidevat sissetulekut. Seetõttu on kohalikule kalurile vajalik leida täiendavaid sissetuleku allikaid. Selleks võib olla vesiviljelusega tegelemine, kalastusturismiga tegelemine jm kohalikele oludele sobiv tegevus. Samas on väga oluline tagada kohalikule kalurile jätkusuutlik püügiperspektiiv. Siin saavad kalurid ise oma paremale püügiperspektiivi tekkimisele mitmeti kaasa aidata. Kohalike püügivõimaluste määramine võib toimuda väiksemate haldusüksuste kaupa (maakondlik ja munitsipaalne püügivesi, siseveekogude haldajad). Väikesemahulise rannapüügi mõiste ja selle sotsiaalmajandusliku eesmärgi peab täpsemalt määratlema iga liikmesriik ise. Ühenduse poolt määratakse üldprintsipiidid ja luuakse eeldused rannapüügi võimaluste taaastumiseks ja

säilimiseks.

4. *Mis tasemel juhised ja võrdsed võimalused oleksid nõutavad ELi tasandil?* – Ühenduse poolt on vajalik määratleda rannapüügi alade eraldamise kriteeriumid ja püügiresursi tagamine (masskala parvede jõudmine rannakalapüügi aladele). Liikmesriigi enda pädevuses peaks olema see, kuidas jaotatakse ühenduse tasemel määratud kvoodid rannapüügi ja avamerepüügi sektori vahel. Ühenduse tasemel ei ole vaja rannapüüki otseselt reguleerida.

5.2. Kalanduse optimaalne kasutamine

1. *Kuidas on tulevase ühise kalanduspoliitika raames võimalik välja töötada kõigi Euroopa püügipiirkondade pikaajalised majandamiskavad? Kas tulevane ühine kalanduspoliitika peaks kalavarude majandamiskavadelt minema üle püügipiirkondade majandamiskavadele?* – Kalaressurssi tuleb vaadata ja käsitleda kahest erinevast aspektist: 1) toidukala, 2) muuks otstarbeks töötlemiseks. Antud reformi raames tuleb keskenduda toidukala ressursile ja selle taastootmisele. Püügipiirkondade majanduskavad peavad käsitlema mõlemat kalaressursi aspekti ja praeguses olukorras tuleb eelistada toidukala taastootmist. Mõistetavam ja paremini kontrollitav on püügipiirkonna ja alampiirkonna kalamajanduse majanduskavad. Piirkondade majanduskavad annavad kokku ka üldise pildi kalavarudest. Ühendusel peaks olema tervikpildis ülevaade ja poliitika kalavarude jätkusuutlikuks majandamiseks. Tegelik töö ja tegevus toimub aga piirkondade majanduskavade alusel. Ühendusel on vaja kavandada vastav järelevalve- ja auditistüsteem piirkondade majanduskavade täitmise üle. Majanduskavade väljatöötamine peab olema teaduslikel alustel ja ühtse põhimetoodika alusel. Siis on võimalik majandamise tulemusi võrrelda ja teha vajalikke parandusi. Juhul kui liikmesriigi teaduspotsentsiaal ei ole piisav oma kalastuspiirkonna majanduskavasse sisendite andmiseks, siis on vajalik Ühenduse toetus sellise töö tegemiseks koostöös rahvusvahelise abiga.

2. *Kas ühise kalanduspoliitika reformimist peaks kaaluma kahes etapis, võttes esmalt erimeetmeid maksimaalse jätkusuutliku saagikuse saavutamiseks enne 2015. aastat ja seejärel võttes meetmeid selleks, et maksimaalne jätkusuutlik saagikus jääks maksimaalseks kasutustasemeks ka pärast nimetatud tähtaega?* – Ühise kalanduspoliitika reformimine peaks toimuma võimalikult ühes etapis ja kiiresti. Kalastuspõhimõtteid tuleb muuta, venitamiseks ei ole aega. Juhul kui selguvad olulised takistavad asjaolud kiire reformi läbiviimiseks, siis tuleb võtta esmalt erimeetmeid maksimaalse jätkusuutliku saagikuse saavutamiseks enne 2015. aastat ja seejärel võtta meetmeid selleks, et maksimaalne jätkusuutlik saagikus jääks maksimaalseks kasutustasemeks ka pärast nimetatud tähtaega.
Kuna väikesemahuline rannapüük on vähemproblemaatiline, siis võib kaaluda reformi selles sektoris ka üheetapilisena juba 2015. aastaks.
3. *Kuidas saaks maksimaalse jätkusuutliku saagikuse kohustust rakendada mitme kalaliigiga püügipiirkondades, vältides samas saagi vette tagasi laskmist?* – Aluseks võtta operatiivsed teaduslikud soovitusel konkreetses püügikoha ja sobiva püügiaja kohta. Kaaluda on vaja nn tööstusliku kontrollpüügi tegemise kohustuse kehtestamist enne põhipüügile lubamist. Nn kontrollpüük võiks olla osaliselt kompenseeritav kulu püüdjale. Mitme kalaliigiga püügipiirkonnas tuleks maksimaalne jätkusuutlik saagikus määrata liikide alusel. Püüki teostada selektiivsete püügivahenditega.
4. *Milline peaks olema ühenduse kalanduse juhtimise peamine süsteem ja milliste püügipiirkondade suhtes peaks see kehtima? Püügipiirangud? Püügikoormuse haldamine? Nende kahe kombineerimine? Kas on muid võimalusi?* – Oluline on teada püügipiirkonna majanduskava alusel lubatud püügikoormust ja lubatud püügiaegu. Lubatud püügiaegade määramine peab olema väga operatiivne, et saaks arvestada jooksva aasta kalaparvede tootlikust ja liikumist (see on seotud eelmise ja jooksva aasta kliimaga, näiteks jääkattega perioodi pikkusega). Kui tegemist on sihtpüügiga, kus erinevate kvoodialuste kalaliikide kaaspüük on väike, peaks püügi piiramine toimuma püügikvootide ja kalavaru kaitse tehniliste meetmete kehtestamise kaudu. Kui tegemist on paljude kvoodialuste sihtliikide segapüügiga, võiks püüki reguleerida püügikoormuse piiramise ja erinevate kalavaru kaitse tehniliste meetmete kaudu. Püügipiirkondade reguleerimine peab toimuma

püügipiirkondade kaupa, arvestades piirkonna eripärasid ja mitte ühiste skeemide kohaldamisega kõigile piirkondadele.

5. *Milliseid meetmeid tuleks võtta, et veelgi vähendada saagi vette tagasi laskmist ELi kalanduses? Kas juhtimine ülekantavate kvootide kaudu oleks selles osas kasulik?* – Peame vajalikuks kaaluda nn kontrollpüügi tegemise nõude kehtestamist. Kontrollpüügi tehnilise läbiviimise metoodika vajab ühiselt väljatöötamist. Mitme liigi segapüükide korral ei saa püüki lubada, kui ettevõtjal on ainult ühe liigi püügivõimalus, mida pole võimalik ilma kaaspüügita püüda. Meie arvates ülekantavate kvootide kasutamise süsteem ei lahenda vette tagasiheitmise probleemi. Igasugune liigiline kaaspüük ja alamõduline kaaspüük tuleb liikmesriigile antud kvoodist maha arvestada. Töötada välja meetmed (“präänikud”) selektiivsemate püügivahendite ja püügiviiside eelistamiseks püügil. Olukorras, kus suurel hulgal kaaspüük on probleemiks, tuleb läbi töötada kaaspüügi kvootide eraldamise kord, lubatud juhtumid ja võimalused.

5.3. Suhteline stabiilsus ja juurdepääs rannikuäärsetele püügialadele

1. *Kuidas võiks suhtelist stabiilsust kujundada selliselt, et see aitaks paremini saavutada ühise kalanduspoliitika eesmärgi? Kas see tuleks kaotada või kui ei, kas see peaks muutuma paindlikumaks ning kui jah, siis kuidas? Kuidas saaks sellised alternatiivid kehtestada?* – Rannapüügis on oluline, et kalaressurss ei ole püüdjapõhine vaid kogukonnapõhine. See tagab suurema huvitatuse ja vastutuse ressursi seisundi üle. Liikmesriikidele püügivõimalused tuleb jaotada nii, et kõikidele liikmesriikidele oleks tagatud kõikide varude ja kalastustegevuse suhteline stabiilsus. Iga liikmesriik otsustab, mis meetodil ta liikmesriigile ühenduse õiguse alusel määratud kalapüügivõimalused oma lipu all sõitvatele laevade vahel jaotab, sealhulgas ka rannapüügiks vajalikud võimalused. Kalapüük partnerluslepingute alusel kolmandate riikidega ei tohi kahjustada kohaliku kogukonna kalamajanduslikke huvisid

2. *Kas juurdepääs 12 meremiili laiusesse vööndisse peaks olema reserveeritud väikesemahuliste kalalaevadele?* – Põhimõtteliselt jah, sest see loob paremaid eeldusi rannapüügi edendamiseks ja kohaliku vastutuse kasvamiseks. Kalapüügi reguleerimine riigi territoriaalmeres peaks jääma liikmesriigi pädevusse kuid peab olema kooskõlas Ühenduse kalandusreformi eesmärkidega.

5.4. Kaubandus ja turud – püügist tarbijani

1. *Kuidas saaks turumehhanisme kasutada selliselt, et edendada turu seisukohast tõhusate ja ka säästvalt majandatavate püügipiirkondade arendamist?* – Käsitleda kalaressurssi eelkõige toidukala aspektist. Põhjalikult on vaja läbi analüüsida kalaressurssi kasutamise turg ja selle tagasimõju kalapüügile. Näiteks kasvav kalajahu tootmise trend mõjub ebasoodsalt kalaressurssidele ja säästlikule püügiideoloogiale. Kalaressurssi kasutamine peamiselt mitte toiduks ei soodusta jätkusuutliku kalanduse juurutamist. Teatavad võimalused mõjutada turumehhanisme on ka tarbijate teadlikkuse tõstmisel ja ka võimalikult lihtsa, selge ja usaldusväärse toodete päritolu jälgitavuse süsteemi loomisega. Oluliselt mõjutab tarbijate eelistusi õige ja usaldusväärne info või väärinfo kalatoidu saastatusest või mittesaastatusest kahjulike ainetega, näiteks raskemetallidega. Reformi ettevalmistamise käigus on vajalik uurida liikmesriikide suutlikust teha kalatoidu ohutuse analüüsi ja saadud andmete avalikustamist ning kättesaadavust. Vajadusel tuleb reformi sisse kavandada vastava suutlikkuse parandamine Ühenduse nõudel ja toel.

2. *Kuidas saaks tulevane ühine kalanduspoliitika parimal viisil toetada sertifitseerimise ja märgistamisega seotud algatusi?* - Esile saab tõsta nn kohaliku kala väärtust ja selle eelistamist, sh värsket kala eelistamist. Kalaturg on liikunud nn säilitusainetega toodete poole ja see on vähendanud selliste kalatoodete populaarsust ning tarbimist. Säästlikku kalapüüki ja säästlikku töötlemist esiletoovat tarbijatele suunatud märgistamisviiside on vaja edasi arendada ja nende kasutamist julgustada. Tegelikult on vaja ausa kalakauba tagamiseks lisada ka kahjulike ainete hoiatus või selle puudumise märgi.
3. *Kuidas saaks parimal viisil toetada tootmisahela jälgitavust ja läbipaistvust?* – Suurima omavastutuse tootmisahelas tagab ühistuline majandusmudel, kus püük, töötlemine ja turustus on omaniku kontrolli all. Seetõttu on otstarbekas luua reformiga eeldusi ühistulise majandusprintsipi suuremaks levikuks. Tootmisahela läbipaistvust parandab ka Ühenduse

uue kontrollimääruse, mis võeti vastu 2009. aasta novembri põllumajanduse ja kalanduse nõukogus, rakendamine 2010. aastast.

4. *Kuidas saaks EL edendada seda, et kalandustooted pärineksid säästvalt majandatud püügipiirkondadest, tagades kõigile võrdsed võimalused?* – Vaja on toetada ja edendada kohaliku kala kasutamist toiduna. Tõsta tarbijate teadlikust ja kujundada ostueelistusi. Kõigi püügipiirkondade majandamiskavade rakendamisel säästva majandamise printsiibil loob kõigil piirkondadel võrdsed võimalused.
5. *Mida saaksid tootjaorganisatsioonid paremini teha, et toodang vastaks turuvajadustele? Milliseid uusi turupõhiseid vahendeid saaks tootjaorganisatsioonide kaudu rakendada? Kuidas saaksid kalamehed parandada oma võimalusi seoses töötlemise ja turustamisega?* – Luua eeldused nn “säästva kala” eelistamiseks tarbijate poolt. Selleks võib olla selge erimärgistus, läbi viia “tervisliku kala” massiivne teavituskampaania jms. Soodustada on vaja kalanduse väikeettevõtete tekkimist, mis töötlevad kohalikku kala traditsioonilisel viisil kuid kaasaegse tehnoloogiaga. Ühistulise majandusprintsiibi rakendamine võimaldab parimal viisil parandada võimalusi töötlemisel ja turustamisel. On vaja luua eeldused ja toetada värsket kala pakkumist otse lõpptarbijale.
6. *Milline on kaubanduspoliitika roll tootjate ja tarbijate huvide ning meie suhete tasakaalustamisel ekspordivate riikidega?* – Kui kohaliku kala hinnatakse ja see on väärtustatud, siis tarbija ei ole üldjuhul huvitatud imporditud kalast. Kui Ühenduses suudetakse väärtustada kaubamärgina “oma kala” ja “kohalik kala”, siis võib see positiivselt mõjuda ka ekspordi võimalustele.

5.5. Ühise kalanduspoliitika integreerimine merenduspoliitika laiemasse konteksti

1. Millistes valdkondades on kalandus tihedalt seotud muude sektoritega? Kus on konkreetselt vaja lõimuda integreeritud merenduspoliitikasse? – Väikesadamate taastamise toetamine, sh vajalike mereuringute toetamine. Merealade ruumilise planeerimise raames kudealade ja kalade “lasteaedade” määratlemine, Natura 2000 merealade täpsustamine ning nende majandamisperspektiivide määratlemine. Tasakaalustatud majandamine rannikumeres, arvestades hüljeste ja kormoranide poolt tekitatavaid probleeme rannakalandusele. Merereostusega seotud probleemide uurimine, ohtlike ainete reostuse levik.

2. Kuidas saab tulevane ühine kalanduspoliitika aidata integreeritud ruumilise planeerimise raamistikuga kaasa sellele, et tagada kalandusele (nii kalalaevastikele kui ka vesiviljelusele) jätkuv juurdepääs merealadele? – Käsitleda lahus rannakalapüügi ja suuremahulise püügi huvisid ja vajadusi. Esimesena on vaja määratleda merealad, mis on olulised kalavarude taastootmise tagamiseks ja sellest lähtuvalt kehtestada nende merealade üldised kasutustingimused. Mere- tuuleparkide, tammide, gaasijuhtmete jms suurrajatiste rajamisel peab olema kehtetatud nõue, et hinnataks mõjusid kalamajandusele. Oluline on toetada kalandusteaduse suutlikkuse paranemist ja kalanduslike õppeprogrammide kaasajastmist.

3. Kuidas saab tulevane ühine kalanduspoliitika parimal viisil tagada kooskõla merestrateegia raamidirektiivi ja selle rakendamisega? – Liikmesriigil peab olema suutlikkus hallata merealasad terviküsteemina, haldamine ei tohi olla tsentraliseeritud, kaasatud peavad olema kõik huvitatud ja asjassepuutuvad tasandid, sh teadusasutused ja õppeasutused. Juhul kui liikmesriigil ei ole vastavat suutlikkust, siis tuleb Ühendusel luua vastavad eeldused ja võimalused selle tekkimiseks. Ühenduse algatusel on vaja nn ühise huvi tagamiseks sõlmida rahvusvahelisi kokkuleppeid nende veealade seisundi kontrollimiseks ja seisundi parandamiseks, mis asuvad rahvusvahelistes vetes. Eelkõige tuleb võtta ühise huvi alla kalade kudealad ja noorkalade “lasteaiaid”.

4. Kuidas saab tulevane ühine kalanduspoliitika toetada kliimamuutustega kohanemist ja tagada, et kalapüük ei nõrgendaks mereökosüsteemide vastupanuvõimet? – Ühenduse algatusena on vaja rahvusvaheliselt kokku leppida nn testalad, kus ühiste vahenditega tehakse vajalikke uuringuid ja monitooringut. Vaja on igati toetada kohalike kalaliikide taastootmist ja mitmekesisuse säilimist. Teaduslike uuringute kaudu välja selgitada kalade

toitumisahelate puudujäägid või nõrgad kohad ja võtta tarvitusele toitumisahelaid taastavaid meetmeid. Toetada vajalike meetmetega kohaliku mereökosüsteemi mitmekesisuse taastumist. Vajalik on toetada kliimamuutusega seotud uuringuid. Oluline on operatiivse avastamis- ja tegutsemisüsteemi väljatöötamine, et õigeaegselt märgata kliimamuutustest tulenevaid ohte ja saaks kavandama hakata leevendavaid meetmeid.

5.6. Kalanduspoliitika teadmistebaas

1. *Kuidas kehtestada tingimused kõrgekvaliteedilise teadustöö läbiviimiseks seoses kalanduse tulevikuga, sh piirkondades, kus see on hetkel puudulik? Kuidas paremal viisil tagada teadusprogrammide hea koordineerimine ELis? Kuidas tagada vahendite olemasolu ja noorteadlaste sellekohane väljaõpe?* – Vajalikul tasemel ja kalamajandusele tulemusliku teadustöö läbiviimiseks on vajalik uurimistööde kooskõlastamine ning piisav rahastamine ühenduse tasemel. Uurimistööde parem koordineerimine võimaldab tegeleda momendil kõige olulisemate teemadega ja hoiab kokku ressursse ning vähendab samasuguste teadustööde kattuvust. Uurimismetoodikate ühtlustamine on samuti vajalik, et tagada andmete võrreldavus. Oluline on leida võimalusi kalandusalaste doktorikoolituste ja koolitusprogrammide toetamiseks. Toetusmeetmetega võimaldada suuremat rahvusvahelist koostööd kalandusõppe ja kalandusteaduse alal.

2. *Kuidas paremal viisil tagada olemasolevaid vahendeid ja neid kasutada asja- ja ajakohaste nõuannete andmiseks?* – Oluline on anda võimalus teadusuuringute tellimiseks nn alt-üllesse. Sageli just madalamal tasandil nähaakse konkreetesid vajadusi olulisteks uurimistöödeks, mis sageli ei haaku teadusasutuse uuringukavadega. Vajalik on kavandada ja toetada tehtud rakendusuuringute tutvustamist, sh tõlkimiseks kulusid. Mida paremini on erinevad tasandid informeeritud ja teadlikud, seda tulemuslikum on eesmärgipärane tegutsemine. Uuringuteks olemasolevaid ressursse saab paremini kasutada kui riigid, mis püüavad ühes piirkonnas, koordineerivad ja ühendavad uurimistöid niipalju, kui see on võimalik.

3. *Kuidas paremini edendada sidusrühmade kaasamist teadusprojektidesse ja nende teadmisi lülitada teaduspõhisesse nõuannetesse?* Kalavarusid ja merekeskkonda uurivate teadlaste ja kalapüüdjate vahelist koostööd ja vastastikust tagasisidet tuleb motiveerida. Vajalik on toetada, et teadlased tehtud uuringuid ja selleks kasutatud meetodikaid kalapüüdjatele pidevalt avalikustaksid ja selgitaksid. Kaaluma peab rahvusvahelise teavituse võrgustiku loomist, kus avalikkusele kajastuks vajalik info orienteerumiseks merekeskkonna ja kalanduse problemaatikas ning suundumustes.

5.7. Struktuuripoliitika ja riiklik finantsabi

1. *Millised peaksid olema tulevase riikliku finantsabi prioriteedid ja miks? Milliste muutustega ei saa sektor ise toime tulla, vajades selleks riiklikku finantsabi?* – Finantsabi on vaja 1) kalavarude taastootmise ja merekeskkonna ökoloogilise seisundi parandamiseks; 2) kohaliku tasandi kaasamiseks kalanduslike probleemide lahendamiseks; 3) kohaliku kala kui ohutu ja tervisliku toidu väärtustamiseks; 4) teadlikuse parandamiseks, koolitusteks ja teadustöödeks; 5) Ühenduse parimate kalamajanduslike praktikate teadvustamiseks, tutvustamiseks ja rakendamiseks.

2. *Kuidas saaksime ELi rahalisi vahendeid ümber suunata uuendustegevuse toetamisele ning uute poliitikate ja olukordadega kohandumisele? Kas rahalist toetust vajab mõni uus poliitikavaldkond? Kas riiklik finantsabi peaks olema suunatud konkreetsetele üleminekumeetmetele, näiteks saagi vette tagasi laskmise kaotamisele kalanduses?* – Jah, põhitähelepanu suunata 1) kalavarude taastootmise printsiibi rakendamisele; 2) suurema teaduslikkuse soodustamisele ja tagamisele.

3. *Kuidas tagada ühise kalanduspoliitika võimalike vahendite sünergia ja ühtsus muude ELi ja riiklike vahenditega?* – Võimalik on tagada läbi riiklike arengukavade suurema integreerimise ja täiendavuse. Oluline on kohaliku tasandi suurem kaasamine kalamajanduslike probleemide lahendamiseks, see soodustab suurema huvi ja vastutuse tekkimist.

4. *Kuidas saavutada tulevase ühise kalanduspoliitika sammaste vaheline sünergia? Kas riiklik toetus peaks sõltuma sellest, kuidas liikmesriigid täidavad poliitilisi eesmärke?* – Jah, kui on

võimalik arvestada liikmesriikide kalamajanduslikke erisusi, nii geograafilisi kui ajaloolisi ja kultuurilisi. Kõiki sambaid peab ühendama üks eesmärk, milleks on kalavarude taastootmise suutlikkus. Sellele põhinevad kõik ülejäänud tegevused kalandussektoris, mistahes struktuurabi peab olema seotud selle eesmärgiga.

5. *Kuidas arendada ELi rahalisi vahendeid selliselt, et need tagaksid vajaliku paindlikkuse reageerida kiiresti kriisi korral?* – Luua nn kriisifond. Ühenduse toetusvõimet peaks säilitama kriisiolukordade lahendamiseks, töötades välja rahastamiskeemid, mis oleksid operatiivselt rakendatavad ja paindlikud.
6. *Kas riikliku finantsabi peaks kohaldama võrdselt kõigile sektoritele (väikese- ja suuremahuline)? Kas Euroopa Kalandusfond peaks jätkama lähenemspiirkondade ja nende hulka mittekuuluvate piirkondade eristamist?* – Meile tundub, et praegu on olulisem ja tulemuslikum toetada eelkõige väikesemahulise püügiga, rannapüügiga seotud probleemide lahendamist ning eelduste loomist selles sektoris jätkusuutliku perspektiivi tekkimiseks. Lähenemspiirkondade ja nende hulka mittekuuluvate piirkondade eristamine tuleb põhjalikult läbi kaaluda.
7. *Kas tuleks jätkata kaudse toetuse, näiteks kalavarude majandamisega seotud teenuste (juurdepääs, uuringud, kontroll) tasuta osutamist tööstuse kõigile sektoritele?* – Kaudsed toetused on mõnikord väga tulemuslikud peaesmärki silmas pidades. Seetõttu tuleb põhjalikult kaaluda nende ärajätmist ja rakendamist. Vajalik on välja töötada ühtne kaudsete toetuste mõju hindamise meetodika.
8. *Kas tuleks kaotada alalised kalandustoetused, säilitades ajutiselt üksnes need, mis on suunatud sektori ümberstruktureerimise sotsiaalse mõju leevendamisele?* – Olukorrad liikmesriigiti on erinevad. On olukordi, kus alalised toetused on vajalikud. Põhjendamatud toetused ei ole õigustatud. Ühenduses on vaja ühtlustatud teaduslikku meetodikat, et hinnata alaliste kalandustoetuste mõju ja tulemuslikkust. Kindlasti on vaja säilitada ühekordsed toetused, mis on suunatud sektori ümberstruktureerimiseks ja negatiivsete sotsiaalsete mõjude leevendamiseks.

5.8. Välismõõde

1. *Ühise kalanduspoliitika peamine eesmärk on edendada säästvat ja vastutustundlikku kalandust. Kas leidub põhjusi, miks ühise kalanduspoliitika välismõõde peaks lähtuma muudest eesmärkidest?* Välismõõde peab jätkuma kalanduslepingute ja konventsioonide alusel, et edendada säästvat ja vastutustundlikku kalandust. Lisada on vaja taastootmise kohustuse printsiip.
2. *Kuidas saaks EL tugevdada oma rolli rahvusvahelisel tasandil, et edendada merede ja eelkõige kalanduse paremat üleilmset haldamist?* – Positiivsete näidete, parima praktika ja parima eeskujuga.
3. *Kuidas saaks EL teha partneritega koostööd piirkondlike kalandusorganisatsioonide tõhustamiseks?* – Piirialade koostöö soodustamine ja toetamine, kaasates kohalikku tasandit.
4. *Kas vastupidiselt kehtivale rahvusvahelistele vetele vaba juurdepääsu põhimõttele peaksid kalamehed maksma õiguse eest kalastada avamerel piirkondlike kalandusorganisatsioonide kehtestatavate eeskirjade alusel?* Euroopa Liit peaks jätkama rahvusvaheliste kalandusorganisatsioonide liikmemaksu maksmist. Samas kaasneb rahvusvahelistes vetes kalastamise õigusega ka kohustus tagada seal kalavarude uuringud ning järelevalve püügitegevuse üle ja need kulutused peaksid jääma kalapüüdjate kanda.
5. *Kuidas püüelda tulevaste rahvusvaheliste kalanduskokkulepete raames selliste eesmärkide poole nagu investeringute soodustamine (ühisettevõtete loomine, oskusteabe ja tehnoloogia edastamine, investeringud kalatööstusesse ja selle võimsuse reguleerimine jne), töökohtade loomine (laevadel, sadamates; töötlevas tööstuses) või hea merendusala juhtimise edendamine?* -Ühenduse toetus peaks minema üksnes jätkusuutliku kalanduse edendamisele partnerriikides.
6. *Kas kalandusalased partnerluslepingud on parim vahend jätkusuutlikkuse tagamiseks ELi vetest väljaspool või tuleks need asendada muude koostöövormidega? Kas tuleks uurida*

piirkondlikku perspektiivi ning kas asendada või täiendada ühtlustatud kahepoolset perspektiivi? -Ühendus peaks säilitama kalanduslepingud ja kindlustama jätkusuutliku kalanduse printsiipide rakendamise lepingutes.

7. *Mida teha, et teadusuuringutega hinnataks kalavarude jätkusuutlikkust ja kontrollitaks püügitegevust läbipaistvaval ja tõhusamal viisil?* -Kalavarude hindamise ja merekeskkonna seisundi uuringute meetodikad tuleb läbi vaadata kalanduse teadus-, tehnika- ja majanduskomitees ning kiita heaks Ühenduse tasandil.
8. *Kuidas tagada parem koostöö ja vastavus arenguriikide uute määrustega?* -Soodustada ja toetada piirialade koostööd.
9. *Kas ELi ettevõtjad peaksid kandma kõik oma kulud, mis seonduvad püügitegevusega kolmandate riikide vetes, või peaks jätkama osade kulude kandmist ühenduse eelarvest?* - Kui ei ole tegemist Ühenduse erihuviga, siis peaks püügivõimaluste tagamiseks tehtavad kulutused katma ise püügivõimaluste kasutamisest huvitatud ettevõtted.
10. *Kuidas aidata kaasa arenguriikide suutlikkuse suurendamisele kalanduse haldamise vallas, nt sihtotstarbeliste toetuste kaudu?* - Kaasata piirialade kohaliku tasandit ja ettevõtjaid. Abiprogrammides peaks olema suurem rõhk asetatud kalavarude taastootmise, kaitse- ja kontrollimeetmetele. Toetuse eraldamine peaks olema sihtotstarbeline, mille kasutamist ka auditeeritakse.
11. *Kas ühise kalanduspoliitika välismõõtmel eesmärgina tuleks aktiivselt püüelda Euroopa kalalaevastike ja huvide integreerimise poole kolmandates riikides, et eelkõige toetada asjaomaste partnerriikide arengut?* -Tegevuse eesmärk oleks toetada partnerriikide arengut kalavarude jätkusuutliku kasutamise suunas, kindlustades kala kui toidu jõudmise kohalikule turule. Ühenduse kalalaevastiku huvid tuleks integreerida kohalike huvidega.
12. *Kuidas tugevdada sünergiat ühelt poolt erinevate abivormide ja kalandussektori eri partnerite vahel ning teiselt poolt rannikuriikide arengustrateegiatega vahel?* - Vajalik on koostada koostööprogrammid jätkusuutliku kalavarude majandamise põhimõtetest lähtuvalt.
13. *Kas tulevased partnerluslepingud peaksid hõlmama vesiviljelust?* - Jah, sest vesiviljeluse tehnoloogiatega on võimalik aidata kaasa kalavarude taastootmisele noorkalade ettekasvatamisega. Samas mõjutab tööstulik vesiviljelus ka antud piirkonna veekasutust ja omab teatavaid keskkonnariske keskkonnale ja liigikaitsele. Piirialade kogukondadele on piiriülene mõju vesiviljelusest tunnetatav probleem.
14. *Kuidas suurendada kolmandate riikide väikesemahuliste kalandusettevõtjate potentsiaali saavutada jätkusuutlikkust, ökoloogilist ja sotsiaalset edu?* - Soodustada ja toetada koostööd ja ühiseid arenguprogramme ning uuringuprogramme. Teavitada Ühenduse positiivsetest praktikatest ja koostöövalmidusest.

5.9. Vesiviljelus

Milline peaks olema vesiviljeluse osa tulevases ühises kalanduspoliitikas: kas see tuleks integreerida ühise kalanduspoliitika alussambana, millel on konkreetsed eesmärgid ja vahendid, või tuleks see jätta liikmesriikide pädevusse koos riikliku aluse arendamisega? Milliseid vahendeid on vaja vesiviljeluse integreerimiseks ühisesse kalanduspoliitikasse?

-Jah, kindlasti. Vesiviljelus peaks olema integreeritud ühisesse kalanduspoliitikasse eelkõige seetõttu, et vesiviljeluse abil on võimalik korraldada sihipärast kalavarude taastootmist. Samas on vesiviljelus ka täiendavaks sissetuleku allikaks kohalikule kogukonnale. Oluline on, et Ühenduse toel saaks korraldada nn riiklikku tellimust noorkalade ettekasvatamiseks ja veekogudes liigirikuse taastamiseks. Ühendusel on otstarbekas toetada vesiviljeluse selliseid suundumusi ja paremaid praktikaid, mis toetavad kalandusreformi eesmärkide saavutamist.

* * *